

DIRVA

MASKVOS POLITIKA

Įvykiu Portugalijoje šviesoje

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pas mus įprasta kiekviena Vakarų nepasisekime įžiūrėti Maskvos pirštus. Negali sakyti, kad jų iš tikro nebūtų — Maskva yra suinteresuota įvykiais visame pasaulyje, tačiau jos sugebėjimu juos suorganizuoti ir pilnai išnaudoti reikia suabejoti. Nauja tam įrodymą patiekė paskutiniai įvykiai Portugalijoje.

Negali sakyti, kad tie įvykiai būtų staigmena šiek tiek daugiau igudusiems tarptautinės raidos stebėtojams. Štai jau 1938 metų vasario mėn. Židinyje buvo rašyta:

„Daugelis ir šiandien dar klausia, kaip tokia katalikiška Ispanija galėjo atsidurti tokioje didelėje bolševikų įtakoj. Priešais žinoma, kiek vienas ieško pas kitus. Jei kas pabandytų jų paieškoti savo tarpe, turėtų tą vieną gerą pusę, kad galėtų jas ir pašalinti, o sėkmingiausias kovos su bolševizmu būdas yra šalinimas sąlygu, kuriose jam lengviausia tarpti. Nereikia duoti nė tariamo pagrindo, kad bolševizmas galėtų padėti bažnyčias ir žudyti kunigus teisybės vardu“.

Tai, ką Kauno Židinyje prieš 37 metus nurašė iš Michael Pflieglerio veikalo „Der Lebendige Christ vor der wirklichen Welt“, tinka šiandien Ispanijos kaimynai Portugalijai. Ir dabar kaip 1938 metais: „Bolševizmas laikosi ne dėl to, kad jis brutaliausia valdymo sistema, bet dėl to, kad jis į savo vė-

APACIOJE: Daytono, Ohio lietuviai sugalvojo efektingą būdą priminti amerikiečiams pavergtą Lietuvą, šioje didžiulėje lentoje prie greitkelio IS 75 iškabindami plakatus, kurie pasiliks visą mėnesį. Tai buvo padaryta Daytono lietuvių kultūros komiteto pastangomis. Dirvai nuotrauką parūpino kun. V. Katarškis.

Tai LAISVA lietuviška knyga LAISVOJE išeivijoje, negalinti prasiveržti pro išeivijos nesidomėjimo ir piktybinio neskaitymo grotas!

liavas įrašo prispaustųjų laisvę“ (cituota iš ten pat).

Konkrečiai kalbant, Portugalijos pastangos išlaikyti šiais laikais kolonialinę imperiją nebuvo pateisinamos nei idealistais, nei praktiškais ekonomistais sumetimais. Jos tik įstūmė pačią metropoliją į didelį skurdą. Nereikėjo jokio Maskvos išikišimo, kad čiabūviai pasiilgtų nepriklausomybės. Ir senąjį režimą nuvertė ne kokie gatvės revoliucionieriai, bet pačių karininkų junta, kuri ir dabar valdo kraštą. Toji 'kairiai' yra nusiteikusi ne dėl tikėjimo į marksizmą, bet dėl to, kad kraštas reikalingas didelių reformų. Likimo ironija net nori, kad daugelis jaunųjų karininkų, kurie prieš 20 metų būtų buvę fašistai, dabar reikalauja daugiau akcijos negu komunistų vadas Alvaro Cunhal, kuris su Maskvos palaiminimu yra labai nuosaikūs.

Atrodo, kad įvykiai Portugalijoje Maskvoje nebuvo numatyti ir kiekvienu atveju šiuo metu net nenorėti. Mat, nūdien Maskva siekia galimai didesnės koegzistencijos su Vakarais, tuo ji tikisi sulaukti ūkinės paramos ir kartu suskaldyti Vakarų politinę vienybę. Po Europos saugumo konferencijos, kuri turėtų legalizuoti dabar nusistovėjusias sienas, NATO pasidarys nereikalinga. Todėl kol kas net ir Portugalijos komunistai nereikalauja savo krašto pasitraukimo iš NATO. Su dalyvavimu toje sąjungoje sutinka ir Italijos komunistai.

Portugalijos komunistai toli gražu nėra tokie stiprūs kaip Italijos. Jie turi tik tokią pliusą, kad jų vadas aukščiau minėtas Cunhal, pasiturintis advokato sūnus, turi asmenišką patrauklumą, 'charizmą', o komunistų partija, veikdama pagrindėje, geriau pergyveno ilgus diktatūros metus negu buržuazinės partijos. Nepaisant to, viešosios nuomonės tyrinėtojai mano, kad per balandžio 12 d. rinkimus komunistai surinks nedaugiau 15% balsų. Už tat jie rinki-

VIRSUJE: Grandinėlės šokėjai jubiliejiname tautinės muzikos, šokių ir dainų festivalyje, praėjusį sekmadienį vasario 23 d. Cleveland Music Hall susilaukė su savo pastatymu 'Vėliuonietų Aplinkinis' didelio pasisekimo. Šį festivalį jau 25 metus rengia dienraštis Cleveland Press ir Cleveland Folk Art Assn. Nuotraukoje iš kairės: A. Jasinevičiūtė, M. Narbutaitis, I. Čiuberkytė, L. Sagys, D. Rydelytė ir A. Mainelis. Programą atliekant dalyvavo 45 Grandinėlės šokėjai.

J. Garlos nuotrauka

Grandinėlė jubiliejiname tautų festivalyje

Clevelande pereiną sekmadienį, 25-asis jubiliejinis tautų festivalis, praėjo dideliu pasisekimu. Didžiulėje Music Hall scenoje 650 programos dalyvių, atstovaujančių 20 etninių grupių, džiugino entuziastiškai nusiteikusių žiūrovų minią, savo autentiškais tautiniais rūbais, šokiais, dainomis

bei papročiais.

Programos pranešėjas Theodore Andrica pareiškė: „Joks kitas miestas šiame krašte neturi ir negali turėti nieko panašaus į šį spektaklį“.

The Cleveland Press redaktorius Tom Boardman, atidarydamas margaspalvį festivalį, džiaugėsi matydamas antros, trečios ir net ketvirtos generacijos atstovus kartu dalyvaujančius Liudo Sagio vedamame spektaklyje.

Grandinėlė pasirinko programai dalelę vestuvinių papročių. 45 šokėjai ir muzikantai pripildė sceną 'Vėliuonietų Aplinkinio' pastatyme. Specialūs rūbai, atitinkamai parinkti asmenys atskiriems charakteriams, davė šokiui etnografinį atspalvį. Grandinėlė perdavė ji žiūrovams su įprastu tiks-

lumu ir nuoširdumu. Aplo-dismantai lydėjo atskiras šokio dalis. Grojo Jono Pažemio vedama grupės kapela. Priešspektakliname straipsnyje, Cleveland Press tautybių skyriaus redaktorė Eleanor Preech, cituodama visų 25 festivalių programos pranešėją Theodore Andrica, rašė: „Mes didžiujamės, kad šie festivaliai yra davę organizacinę pradžią tokioms grupėms, kaip lietuvių 'Grandinėlė', kurios garsas pasiekė net Europos ir Pietų Amerikos publiką“.

Balandžio 19 Clevelando lietuviai vėl turės progos pamatyti dalį Grandinėlės naujai ruošiamos programos Slovenų Auditorijoje — grupės baliuje. Balandžio 26 įvyks pilnas šios grupės koncertas Kent Universitete.

AŠTUNTOJI ANTIKOMUNISTINĖS LYGOS KONFERENCIJA

Jau aštunti metai į vieningą frontą pasauliniu mastu susiorganizavęs antikomunistinis pasaulis vis daugiau plečia savo veiklą ir planingiau stengiasi ginti žmogaus ir tautų laisvę. Ypač pastaruoju metu vis daugiau buvo rūpinamasi kelio pastojimu imperialistinio komunizmo peršamam apgaulingam atoslūgiui-detente.

Nestebėtina, kad Pasaulio Antikomunistinės Lygos (World Anti-Communist League, o sutrumpintai WACL) Tarybos nariai susirinkę iš visų kontinentų į Sao Paulo, Brazilijoje, nutarė šaukti tos Lygos metinę konferenciją šiuo metu balandžio 23-25 dienomis Sao Paulo mieste, kuri vyks obalsiu: „Detente No — Freedom Yes“!

Konferencijoje kalbėtojai Tarybos yra numatyti šie: dr. Armando Falcao, Brazilijos Teisingumo Ministeris; Kardinolas Slipij (Ukraina); Kardinolas Mindzenti (Vengrija); S. Kudirka

(Lietuva) ir dr. Han Lih Wu (Taiwan). Galutinis kalbėtojų parinkimas ir su susitarimas pavesta konferencijos šeiminkams — Brazilijos Politinių, Ekonominių ir Socialių Studijų Draugijai (Sociedade de Estudos Politicos, Economicos e Sociais — SEPEs). Į šią organizaciją yra įsijungusios įtakingos Brazilijos antikomunistinės jėgos, kurioms vadovauja dr. Carlo Barbieri Filho. Šiais metais WACL veikimo centras pasiliks Brazilijoje ir josios pirmininku iki sekančios konferencijos bus dr. Carlo Barbieri Filho.

Labai svarbu, kad laisvės kovotojas Simas Kudirka dalyvautų pasaulio antikomunistiniam forumui ir ištrauktų į tarptautinį pasaulinį frontą kovą už pavergtųjų tautų (šiuo atveju ir Lietuvos) bei visos žmonijos laisvę ir gerovę.

Reikia tikėtis, kad ALT pirmininkas dr. K. Bobelis, (Nukelta į 2 psl.)

AUSTRALIJOJOS PADANGĖJE

ANTANAS LAUKAITIS

SYDNEJUJE PAMINĖTA VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Šių metų vasario 16-jį, išpuolusi sekmadienį, buvo pradėta lietuvių parapijos bažnyčioje iškilmingomis pamaldomis. Prieš altorių išsiričius organizacijų atstovams su savo vėliavomis, giedant Dainos chorui, pilna bažnyčia žmonių išklusė klebono kun. P. Butkaus pamaldas ir šiai šventei pritaikintą pamokslą.

Pats minėjimas buvo Lietuvių Klubo didžiojoje salėje, į kurią taip pat sauskimšai prisirinko sydnėjiečių. Minėjimą pradėjo J. Viliūnienė, pakviesdama prof. V. Kabailą tarti žodį. Savo trumpoje kalboje profesorius iškėlė ir daugiau papasakojo apie dabartinę politinę veiklą čia esančio Baltų Komiteto, pabrėždamas jo svarbą mūsų darbuose ir veikloje prieš dabartinės vyriausybės nepalankų pripažinimą Baltijos valstybių. Oficialų atidarymą pravedė Sydnėjaus Apylinkės pirm. J. Maksvytis, pakviesdamas šios dienos paskaitą skaityti, iš Newcastle atvykusį universiteto vyr. lektorių dr. V. Donielą. Savo neilgoje, bet stiprioje turiniu paskaitoje, dr. V. Donielas pagrindu iškėlė mūsų vieningumą, kurio labai dažnai trūksta mumyse. Jo mintijimu, pasaulio lietuvių ir ypatingai Amerikos, kurią jis gerai pažįsta, turi būti daugiau vieningesni, pamirštant mažas partijines ar asmenines nesantaikas, nes tik mūsų visų vieningumas gali dabar sustiprinti ir įgyvendinti tas idėjas, kuriomis Vasario 16 buvo paskelbta Lietuvos Nepriklausomybė.

Meninę dalį pradėjo poetas ir rašytojas V. Kazokas, paskaitydamas savo kūrybos puikių poezijinių ištraukų. Sydnėjaus Filharmonijos orkestro pirmasis vilienčelis A. Motiekaitis, kartu su mūsų iškiliąja pianiste V. Inkratie, išpildė kelis lietuviškus kūrinius ir, vėliau publikai pagėdaujant meistriškai atliko mūsų dainų lietuviškąjį šiušinį. Programos pabaigai, Sydnėjaus Dainos vyrų ir vėliau mišrus chorai, vadovaujami dirigento Br. Kiverio, savo puikiomis sudainuotomis dainomis pabaigė šią gražią mūsų tautinės dienos programą, kurią su dide-

liu įsijautimu ir puikiais anihudinimais, pravedė J. Viliūnienė. Visas minėjimas buvo baigtas Tautos himnu.

Už maždaug 100 mylių nuo Sydnėjaus į šiaurę yra gana nemažas pramoginis Newcastle miestas, kuriame gyvena ir virš 100 lietuvių, turinčių savo chorą, vadovaujamą S. Žuko, savo LB Apylinkę, kurios pirmininku yra A. Šernas, universiteta, kuriame lektoriau jau bene trys lietuviai lektoriai, gerai veikiantį Diskusijų Klubą ir kt. Šio miesto lietuviai, savo skaičiumi nors ir nėra dideli, tačiau savo veikla neatsilieka nuo didesnių mūsų kolonijų. Jie daro visų tautinių švenčių minėjimus, iškeldami Lietuvą ir jos kultūrą spaudoje ir televizijoje, kai miesto burmistras yra labai geras lietuvių draugas. Paskutinio šios Vasario 16-sios dienos proga, suruoštame minėjime, iš Sydnėjaus buvo nuvykusi tautinių šokių grupė, vadovaujama G. Saukos ir kartu su vietinėmis meninėmis jėgomis, išpildė šventės programą.

Sydnėjaus Tautinių Šokių grupė prieš pat Kalėdas atšventė savo veiklos ir gyvavimo 25-tį. Šios grupės pradžia buvo 1949 metais, kada, susiorganizavus Sydnėje pirmam skaučių būreliui, buvo be dainų pradėta ir šokti. Tuoj pat gaunamas ir pirmasis pakvietimas dalyvauti Tautos šventės minėjime. Prisideda vyrai ir grupės vadovavimą perima Vyt. Asevičius, akordeonu grieziant A. Bačiuliui. Pradžią pavyko gerai ir tuoj grupė pradeda didėti ir rodytis aus tralams, per kuriuos, jau čia gimusi mūsų bendruomenės Garbės Nario Baužės dukra Irena supažindina australus apie Lietuvą ir lietuvius, nes dar tomis dienomis mes buvome jiems tokie svetimi ir visi emigrantai (nuo pirmųjų pabaltiečių atvykusių į Australiją) vadinami "Baltis" vardu. Vėliau V. Asevičiui į talką ateina B. Kirlytė (dabar gyvenanti Amerikoje). Prisideda nuolatinės šios grupės gastrolės pas savuosius, australus Sydnėje ir apylinkė-

se, sostinėje Canberroje, Parlamento rūmuose, Imigracijos ministerio parengimuose, Prancūzijos ambasadoje ir daug kur kitur. Šokių grupė vėliau taip išsiplėtė, kad buvo net pastatytas P. Pilkos dainų ir šokių pynė "Pabaigtuvės".

Prisimenant šios grupės, kurioje ir man ilgus metus teko miklinti savąsias kojas, berodant nustebusiems australams ir kitiems svetimtaučiams mūsų gražiuosius tautinius šokius, pirmuosius gyvavimo metus, aš manau, kad tiek tomis dienomis mums bešokant, tiek šiandien jau mūsų vaikams, tautiniai šokiai yra viena iš geriausių priemonių iškelti mūsų tautinį meną, tuo pačiu neabejojant, kad tautinių šokių grupės yra vienos iš geriausių vienetų, išlaikančių mūsų jaunimą savoje tautinėje dvasioje.

Per 25-rius metus pro šią tautinių šokių grupę praėjo daug vadovų ir dar daugiau šokėjų, tačiau turėtas bendras Lietuvių Klubo veteranų ir dabartinių šokėjų vakaras paminint savo 25-tį, praėjo su didžiausiu pasisekimu. Ir koks buvo sausakimšai prisirinkusių žiūrovų nusteblimas, kada salėje su savo šokiais pasirodė veteranai. Ir nors praktiškai čiuoklėmis sriuveno, tačiau sušokti šokiai buvo tikrai gerai išpildyti ir labai šiltai svečių priimti. Gi kai visi buvę ir dabartiniai šokėjai, o jų susidūrė virš gero pusšimčio, išpildė "Sukinį", tai nuo plūtimų ko ne naujojo klubo stogas ir padanges pasikėlė. Visą vakarą maloniai ir gražiai pravedė buvusi šokėja ir vadovė. J. Reisgytė-Zakarevičienė.

Šiuo metu grupei vadovauja jaunas šokėjas G. Sauka, akordeonu grojant B. Zubrickui. Ši grupė dalyvavo ir turėjo gerą pasisekimą Sydnėjaus Operos rūmų atidaryme, buvusiuose dideliuose tautybių koncertuose ir Lietuvių Dienose Adelaidėje.

Sveikinant dabartinę šokių grupę visų buvusių veteranų šokėjų vardu, norisi jiems palinkėti daug laimės ateityje, kad jų ryžtas, parodyti mūsų tautinį meną svetimiesiems būtų lygiai toks pats stiprus, kaip ir pas grupės pirmtakūnus, per visus šiuos 25-rius metus.

Newcastle universitete be dr. V. Donielos dirba ir dr. Alg. Ivinskis, kuris neseniai buvo pakeltas psichologijos skyriuje į vyresnį lektorių. Prieš kelis mėnesius, apgynus doktoratą, jam buvo suteiktas daktaro laipsnis. Dr. Alg. Ivinskis prieš kelis metus, studijų tikslais, lankėsi po įvairius pasaulio universitetus, įskaitant ir Amerikos, išbūdams juose virš metų laiko. Nors ir buvo gavęs gražių pasiūlymų, tačiau grįžo atgal ir šiuo metu su šeima laimingai gyvena Newcastle mieste, labai dažnai su paskaitomis dalyvaudamas įvairiuose vietiniuose ir Sydnėjaus lietuvių parengimuose.

Jeigu mes visi labai gerai žinome ir pažįstame mūsų Australijos lietuvių didžiuosius ir mažesnius cho-

Ar aš Tau, sese, nesakiau?

NAUJOS GAIRĖS

JÜRATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

"Pasauliui pradendant naują, ilgąmetį politinį lošimą, su neįprastais ėjimais ir kitokiomis žaidynių taisyklėmis negu iki šiol, būtų gera ir mums sudaryti savų sugebėjimų bei teisingų ateities ėjimų apskaičiavimų ataskaitą".

"Kažin ar pajėgsime mes, sekančių ilgų metų bėgyje, atrapti savo interesus nuo vakarų Europos pogeidžių ir sutapatybinti mūsų laisvės troškimus su Amerikos žemyno kova už ekonominį būvį?".

rus, tai labai daug kas nėra girdėjęs apie Tasmanijos salos Launceston mieste australų chorą, kurio dirigentas ir vadovas yra lietuvis Jonas Krutulis. Šis choras turi 37 vyrus ir 25 metris ir savo dainų repertuare jie turi 7-nias lietuviškas dainas, kai kurias net lietuviškai dainuojant. Ateityje jis numato savo australų dainininkus išmokinti daugiau lietuviškų dainų ir jam į pagalbą, su mūsų populiarių dainų gaidomis, atėjo Sydnėjaus dirigentas Br. Kiveris.

Antikomunistinė konferencija...

(Atkelta iš 1 psl.)

dalyvavęs Azijos Tautų Antikomunistinės Lygos parengimuose, kurie buvo suruošti ryšium su USA įstatymu įvesta "Captive Nations Week", ten reikšmingai atstovavęs lietuvių tautos interesus ir kartu užmezgęs ryšius su daugelio tautų valstybių atstovais, dalyvavo ir WACL konferencijoje Brazilijoje. (Asian Peoples Anti-Communist League sutrumpintai vadinasi - APACL, kuris yra WACL skyrius - chapter).

Lotynų pasaulis nuo įvykusios Meksikoje prieš du metus WACL konferencijos susiorganizavo į Latin American Anti-Communist Confederation (LAC) ir sudaro antrą reikšmingą regionalinį skyrį - chapter. Jo pastangomis nebuvo išleista ir Amerikos Valstybių Sąjungos sovietų Rusijos kolonijos Kubos satrupo de Castro.

Lietuvių dalyvavimas WACL konferencijoje Sao Paulo mieste yra ypatingai svarbus, nes jos metu sueidami į kontaktą su Lotynų pasaulio aktyviais bei įtakingais antikomunistais ir vyriausybės atstovais, sustiprinsime savo pozicijas kovoje už Lietuvos laisvę.

Pažymėtina, kad Sao Paulo mieste dviem dienoms anksčiau, balandžio 21-22 d.d. yra šaukiama Pasaulio Jaunimo Antikomunistinės Lygos (WYACL) šeštoji konferencija, kurioje iki šiol dar nei vienas lietuvis nėra dalyvavęs. Čia rimtai turėtų susirūpinti lietuvių centrines organizacijas. Reikėtų dalyvauti ir tapti nariais.

Dr. J. Kaškelis

"Ar įstengsime mes praveisti bent penkių Rytų Europos tautų išeivijos politinio susivienijimo akciją, su tikslu padidinti spaudimą ir vakarų pasaulio valdžias?"

"Ar mes esame pakviesti atitinkamus išeivių specialistus tam, kad konkrečiais finansinių analizų, geografinės ekonomijos ir kitų sričių ateities projekcijų brėžiniais pasiremiant, nustatyti kiekvieno pasikalbėjimo su įvairių vakarietišku valdžių atstovais gaires?"

"Ar mes, ir kitų pavergtų tautų atstovai, esame kada nors, bent vieną kartą rimtai prisilenkę prie ilgalaikio planavimo būtinumo klausimo?"

"O kas link mūsų pačių, ar išmoksime mes pagaliau Lietuvos padėtį svarstyti neįpuolę į asmeniškumus, į grupinius padalinius, į anksto sudarytas nuomones, į siauros frakcinės galvosenos ribotumą?"

Šios įvairios ištraukos yra paimtos iš straipsnių serijos "Klausimai be atsakymų", spausdintos Dirvoje 1972 metais.

Kai prieš dvejus metus pradėjau kelti šiuos klausimus Dirvoje, gavau daugybę laiškų. Tai buvo šilti,

drąsinanti laiška, kurie man irodė, jog didelis lietuvių skaičius laukia planingos akcijos.

Ir tie, kurie man rašė, ir aš... **TEBELAUKIAME.** Praėjo dveji metai, bet visi anuomet iškelti klausimai liko be atsakymo. O juk tai būta skubių klausimų, suformuluotų pačiu laiku, kai pasaulio lygsvaros pasikeitimai vertė mus skubiai persiorganizuoti...

Praėjo du tušti, nevaisingi, bergždžiams tarpusavyms ginčams paaukoti metai. Pasaulio krizė priartino, išsivystė, gyvenimas pasituisiu greičiu lekia -- o mes stovime vietoje, nuošaliai, užsiėmę viens kito knabinėjimais, ir nieko nematome, nieko negirdime... Būsimo pasaulio planavime mes nedalyvaujame, mes gal net nežinome kada kas kitas už mus mūsų likimą suplanuos, nuspręs, įvykdys, mus užmirš ar paaukos.

Matote, mes patys dėl savo likimo kovoti negalime: **atleiskite, mes esame užmiršti svarbesniais dalykais. Tie svarbesni dalykai yra labai rimtas užsiėmimas tarpusavyje ginčiais.**

Naujos gairės? Sorry, mes tam neturime laiko.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juožas Gribauskas, vedėjas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIK

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Shell National Folkloric Festival 1974

GINTA VILIONAITĖ, buvusi chigagietė, dabar iškilioji Sydnėjaus tautinių šokių grupės Grandinėlės šokėja, su šia grupe dalyvavusi tris dienas Shell National Folkloric Festival Sydnėjaus operos rūmuose.

Bernie Gibson nuotrauka

TAU S MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

JAUNIMAS VASARIO 16 MINĖJIMUOSE

Vasario 16 dieną Venesuelos vietovių lietuviai suplaukė į Maracay miestą, kur įvyko iškilmingas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas. LB Maracay apylinkės pirmininkas Henrikas Gavoriskas minėjimo pagrindiniu kalbėtoju pakvietė ne kurį seną rimtą asmenį, o jaunutę Ritą Deveikytę. Jos kalbą, skirtą jaunimui, su malonumu spausdina Dirva.

Šiandien čia susirinkom paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 57 metų sukaktį ir prisiminti, kad 1918 metais buvo paskelbtas pasauliui ne naujas Lietuvos valstybės įkūrimas, bet jos atstatymas.

Aš, kaip jaunosios kartos atstovė, norėčiau pareikšti visai priaugusiai jaunajai kartai, kuri nematė ir nepažįsta mūsų garbingos tėvėlių tėvynės, ką mums visiems reiškia Vasario šešioliktoji diena. Lietuvą mes, jaunoji karta, pažįstame iš mūsų tėvėlių pasakojimų, spaudos ir papročių, kuriuos mums tėveliai išskiepė; kas jų širdyse buvo brangu ir šventa.

Gaila man to jaunimo kuris Lietuva nesidomavo, ar neturėjo progos tai daryti, ar dėl sunkių tėvėlių sąlygų negalėjo išmokyti taip brangią savo tėvynės ir tėvų kalbą. Visais laikais, dėl lietuvių kalbos išlaikymo buvo kovojama ir daug knygnešių žuvo Sibiro taigose. Per spaudą, laikraščius ir knygas jaunimas buvo įsitraukęs į tautos atkūrimo darbą, duodamas suprasti plačiai skaitytojų masei, kad reikia kovoti už savo teises.

Todėl prisiminusi tą didelę kovą, jaunoji karta, kuri gyvena laisvuose pasaulio kraštuose, jei nori atkovoti Lietuvai laisvę tai turi išmokyti savo tėvų kalbą. Turi išmokyti mūsų tradicines dainas, nes tai turtingiausia Lietuvos tautosakos rūšis. Šokis irgi priklauso prie seniausių meno formų, kai žmogus savo nuotaiką, jausmus ir mintis išreiškia kūno judesiais. Tautiniai rūbai

vėlgi įrodo mūsų tautinę asmenybę.

Nereikia būti didele tauta, kad įveiktum didelius darbus; mažos tautos taip pat gali turėti pasižymėjusių žmonių, kurie išgarsina per visą pasaulį savo tautos vardą. Mes savo praeityje atkūrėme lietuvių tautos dvasią. Prisiminkime tik vien Vincą Kudirką ir dabartinį didvyrį Simą Kudirką, kurio vardas nuskambėjo per pasaulį, nes jis, nebijodamas ir rizikuodamas savo gyvybe reikalavo Lietuvai laisvės. Todėl mano didžiausias noras būtų, kad ir ateityje mums, gyvenantiems išeivijoje, jaunosios kartos tarpe atsirastų ne vienas dar Simas Kudirkas. Mes, augdami išeivijoje, sveltimoose kraštuose, nesijaučiame, kad esame pilni piliečiai tos šalies kurioje gyvename, ar Lietuvos, kurios nesame matę – bet tik mylime iš tolo ir girdime apie ją kartojant namuose kasdieną.

Todėl mums, jaunajai kartai, sunku yra kalbėti vien tik apie Lietuvą, kurią mes mylime iš tėvėlių kalbos ir pasakojimų; mes esame gyvenimo sąlygų priversti pamilti ir tą kraštą kuriame gyvename ir kuris mums yra kaip antroji tėvynė. Žinoma, būtų džiugu, kad galėtume laisvai nuvažiuoti į Nepriklausomą Lietuvą, aplankyti mūsų gimines, mūsų apylinkes ir pabūti kiek mes norime, o ne kiek okupantas, po daug daug prašymo, mums leidžia. Iš jaunosios kartos yra būtina ir reikalaujama ne vien žodžiais ar paskaitomis galvoti, kad atvažuosime Lietuvą, bet turime dirbti kiekvienas savo krašte, pasiaukoti ir ne praleisti nė vienos progos

Jadvygos Matulaitienės vadovaujamos tautinių šokių grupės šokėjai atliekant meninę programą Vasario 16 minėjime New Yorke. L. Tamošaičio nuotrauka

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS PRANYS ALŠĖNAS

Džiaugdamasis tuo, kad mūsų – lietuvių – kanadiškosios organizacinės institucijos – KLB, Tautos Fondas, Lietuvių Fondas, lietuviškosios parapijos, lietuviškieji bankeliai ir kt. gana gražiai veikia, nutariau užkalbinti vienos iš tų gražių ir garbingų institucijų – Lietuvių Fondo tarybos pirmininką dr. Antaną Pacevičių:

– Kaip seniai Kanados Lietuvių Fondas veikia ir kas jo veiklos metais pasiekta?

– Ši Kanados lietuvių institucija – Lietuvių Fondas nesena, gyvuojanti dar tik 11-sius metus. Pirmas steigiamasis Fondo suvažiavimas įvyko Toronte 1964 m. balandžio 18 d. Tuo metu, proporcingai derinantis prie JAV Lietuvių Fondo vadovybės užsimojimo sutelkti

vieno milijono dolerių sumą, kadangi kanadiečių lietuvių skaičius santykinai su Amerikos lietuviais kaip 1:10, tad nusistatyta Kanadoje surinkti 100.000 dolerių ir tas užsibrėžimas – jau atsiektas.

– Pernai metais, vasario 2 d., Toronto miesto lietuvių naujai įsigytuose Namuose, 1573 Bloor St., W., buvo atžymėtas Kanados Lietuvių Fondo 100.000 dolerių vajeus užbaigimas ir pradėta telkti dar vienas 100.000 dol. kapitalas, kuris dedikuojamas Romo Kalantos vardo įamžinimui, jo didvyriškai mirčiai liepsnose atžymėti, bešaukiant 'Laisvės Lietuvai!'. Antrajam 100.000 dol. jau yra sutelkta per 10.000 dol. suma.

– Kaip jūs formuluojate Fondo pagrindinio kapitalo ir procentų paskirtį ir jais siekiamus uždavinius?

– Kanados Lietuvių Fondo įstatai labai panašūs į Amerikos Lietuvių Fondo įstatus, tik pritaikyti Kanados sąlygoms. Pagrindinis Fondo tikslas – tas pats: procentai lietuvių išlaikymui, kapitalas – Lietuvai.

Mūsų 'senieji' nenuataus – nebijokime. Tačiau mūsų rūpestis ir ypatingas dėmesys krypta į mūsdišką jaunimą. Todėl privalome remti lietuviškas mokyklas, vadovėlių bei jaunimo literatūros spausdinimą, jų orgjas, vasaros stovyklas ir t.t. Gražu būtų, jei ir mes galėtumėm skirti tūkstantines premijas romanų bei novelių leidinių autoriams. Be abejo, reikia nepamiršti, jei mes neprisiauginsime lietuviško jaunimo – už 25-30 metų nebus jau kam tų knygų skaityti. Todėl K.L. Fondo tikslas – ir yra auklėti mūsų jaunimą lietuviškojo dvasioj.

– Kokių priemonių Fondo vadovybė numaciusi imtis artimojo ateityje, Fondo įnašams pakelti ir antrąjį 100.000 kapitalą sutelkti ir kokių sugestijų galėtumėt pateikti spaudai, kad žmonės, pasiskaityę, būtų duosnesni šiam kilniam tikslui?

– Lietuvių Fondas yra mūsų pareigos supratimo simbolis. Ką gi? Išeivijoje nei policijos nei antstolių neturime. Nieko nepriversime net vieno cento Fondui aukoti. Tik gera valia, nuosirdumas bei mūsų tragiškos padėties supratimas tegali išjudinti ir iš miego pabudinti bemiegiančiuosius. O tik vienybėje – galybė.

Kiekvienas Fondo narys turėtų įsijungti ir aktyvų darbą. Suraskime dar bent po vieną Fondo narį – ir mūsų užsibrėžimas bus realizuotas!

Mes milijoninių ambicijų neturime. Mūsų žymiai mažiau negu 'amerikonų' lietuvių. Todėl ir mūsų apetitas – kuklesnis. Buvo užsi-

brėžta surinkti \$100.000 – surinkome. Ir dar nutarėme surinkti kitą 100.000 dolerių sumą, ir reikia tikėtis, ir ją dar surinksime. Dirbdami kartu – ši tikslą pasieksime.

Mums atžymint 100.000 dol. sumos sutelkimą, susirinkime buvo užsiminta ir papasakota įspūdžių iš pi-

Šis bei tas SKIRPSTAS

Vėsus žiemos laikas, o dar gavėnia, kaip sykis tinka į rimtus skaitymus gilintis – savais žurnalais pasidomėti. Kai kas mano, kad jų per daug turime, nes sunkokai verčiasi. Betgi linkėjime, kad visi eity, kolei pajėgia, nes tai mūsų dvasinio kurybingumo reiškiniai. Juo įvairesnės pažiūros ir mąstymai, juo savitesni galvojimai – juo turtingesnis minčių pasaulis.

Štai Sėjos 1974 m. nr. 4 (80 pusl.). Gana įdomus, sumaniai redaguojamas. Medžiaga įvairi ir aktuali, liečianti dabarties problemas arba praeitį. Šiame nr. ypatingas sudėtinis straipsnis apie mūsų kalbos dabartinius rūpesčius (rašo Skardžius, Jonikas, Čiziūnas, Serapinas).

• Solidus ir tikrai rimtas, pranciškonų leidžiamas žurnalas AIDAI – švenčia net jau 30 metų sukaktį. Tai džiugus faktas, kad svetur pajėgta taip tvirtai laikytis, o atrodo, žurnalas ne kiek dar nesilpsta, be maž gyvėja, brandumu nusistovi. Linkėtina Aidams dar ilgai skambėti tuo pačiu patvarumu – sulaukti grįžimo į laisvą Lietuvą!

Keletą metų Aidai teikė premijas už literatūrą bei mokslą veikalus. Lėšų ir mecenatų stokojant premijų atsakymą. Verta bent nuo šios sukakties atgaivinti tą tradiciją – galima teikti ne pinigą, bet veikalų išskirtinio įvertinimo žymenį, nes tai yra svarbiau.

• Naujoji Viltis – politikos ir kultūros žurnalas, nors dar nežino amžiaus, bet jau tampa itin reikšmingas rimtu turiniu, gerai atrinkta medžiaga, plačia apimtimi. Žurnalas turi savo ideologinį veidą, aiškius principus ir jų laikosi be svyravimų. Tai teigiamas bruožas šių laikų idėjinio nepastovumo bei pasimetimų blaskomoje visuomenėje. Šis nr. 7 patraukia neeiliniais straipsniais.

Aldonos Augustinavičienės apie A. Smetoną – gražiai užbaigia taip plačiai paminėtą pirmojo prezidento sukaktį. Stilius gaiviai jautrus, bet ir moksliškai objektyvus. Jaučiama pagarba vyresnės kartos žymiam asmeniui, kartu ir šeimyniškas intymumas. Autorės artima pažintis įgalino pastebėti įdomių detalių, kurių ryškiau praskleidžia A. Smetonos dvasinius polinkius bei būdo bruožus. Autentiškai vertingas straipsnis.

Algirdo Budreckio studija – Voldemaras ir Vilniaus byla – išskirtinai naujas įnašas ir mūsų atkurtos valstybės svarbiojo fakto nušvietimą. Tai tie politiški sunkūs metai, kai iš griuvėsių kilo Lietuva, okupacijų ir karo nuniokota, o staigiai reikėjo dar grumtis su kaimynų užmaciom. Teko bėžti bevaltiškai spirtis prieš galingesnius lenkus ir stiprias, nedraugiškas jėgas tarptautinėje politikoje. Nuoseklus Vilniaus bylos išsklostymas su visom peripetijom naudingas ir dabarčiai: juk reikia ruošti vėl atsispirti prieš grobioniškas kaimynų pretenzijas, kuomet ateis laikas vėl atkurti valstybinę laisvę.

Apie nepriklausomos Lietuvos ūkį L. Dargio str. vertingas išsamus dalykiškumas. Vien tikri duomenys, skaičiai, proporcijos, faktų sugretinimai. Ekonominė sritis daugelio mūsų dar negana įvertinama, o pasaulinė politika dabar daugiausia į tai remiasi.

J. Gliados 'Kedro riekšutėlis' – puošniai pateikta novelė – net su dail. J. Bagdono iliustracija. Tai tikra pagarba kūrybai. O Anat. Kavro 'Karūnos' ištrauka – rinktinis gabalėlis, tikrai įspūdingas istoriniu vaizdu bei sklandžiu eilėraštinio žodžiu.

Naujų knygų recenzijų skyrius Nauj. Viltuje vedamas ne blankiai atmetinai, kaip kai kur įprasta, bet su rūpestingu žvilgsniu – į dailiąją rašytą žiūrma rimtai ir gana įžvalgiai. Žurnalo gale gausi įvairių sričių apžvalga – apie mūsų veiklą ir jos atbalsius, apie amerikėnę politiką, kuria mums privalo domėtis, bei kitus žinotinus dalykus mūsų visuomenei, jei norime atsikliti. Dabarties laikai – verdantis katilas, todėl tikram inteligentui šviesuoliui būtina tautinius bei pasaulinius dalykus visapusiškai išmanyti. Todėl skaitytina įvairiopa kultūrinė bei politinė spauda kad būtų susidaroama teisinga nuovoka.

Šiais metais Vasario 16 minėjimuose daug kur dominavo jaunimas. Nuotraukoje Algis Jasaitis, asistuojamas Rimos Skorubskaitės ir Jolitos Kriaučiūnaitės, Vasario 16 minėjime Chicagoje skaito rezoliucijas. A. Seštoko nuotrauka

Pokalbio tęsimas su Baliu Raugu

(I Balio Raugo raštą Dirvos nr.12)

SKIRPSTAS

Malonu, kad žmogus nori pokalbio, nors ir neturi ko nauja tarti pradinę temą, bent pakartoja savo mintis, priduria pašalinių priedų. Balys Raugas, regis, turi begales dyko laiko arba mėgia viešus pokalbius. Pvz. i mano vos trumpu pastabą, kad bent prie oponento vardo kibti netinka, jis rašo ilgą istoriją apie nuosavus vardus per 33 eilutes, nors tai su pirmine tema neturi ryšio. Gavęs progą Dirvoj prabilti, apšiai išnaudoja vietą. Dažnai pamiršęs temą ima sklandyti vien nuosavus rūpesčius. Tai ne pokalbis su manim, tik LB pareigūno savos org-jos reikalų dėstymas sau palankia prasme, darbais apsigyrimas, net agitacija savo pusėn. Tam tikslui tiko rašyti nuosavą straipsnį, ne už mano nugaros slėptis. Bet toks jo netiesus metodas.

Dirva netiesingai įtaręs neetiškumu, B.R. jau apgalvauja, betgi pagal tą savo būdo polinkį vis dar kitaip mastančius tebeįtarinėja ne būtom nedorybėm. Jam vis vaidenasi "prieš LB vadovybę išpuoliai" (nors jokių faktų nenurodo), jam "svaidomasi akmenukais" (mano rašte jokių akmenų nebuvo), o pats išsiginia aštrių žodžių neįtautojęs, lyg akmuo pokalbyje geras dalykas?

Kaip ir aną kartą Darbininke, B.R. prirašo daug bendrybių apie LB buhalteriją ir bėdas, net įdėda ilgą anglišką citatą kokio ten dokumento, na, ir vis rezga priekaištus. Tas nepakantus kitokias nuomonei jausmas taip išsilaikęs, kad dažnai vis prasiveržia. Pvz. LB triušus aprašinėdamas, net pamini, kas kuriam posėdy už ar prieš balsavo, ir pabrėžia su didele ironija – šauktukui! – pavarde to asmens, kuris driso kitaip pabalsuoti... Mat, jis iš ALTos...

Bet vos B.R. prieina prie konkretesnių minties, tuoj pats savo akmenukais suabejoja ir pripažįsta, jog Skirpstas "gal ir teisybė čia jis sako"... Net pats prakalba apie "LB veiklos nesėkmes" – reiškia, tikrai yra tu nesėkmių, tad kam pykti, jei kas spaudoj tai svars, to, siekiant pagerėjimo, kam tokį balsą tuoj plūsti išpuoliai? Kam tiek priekaištų mano adresu, jei mano sakytas teisybė? Čia išryškėja B.R. siekimas: apie LB nesėkmes ar apsilėidimus, nors ir teisingai nevalia kalbėti! Bet tai tuščias noras.

Vieša draugija, viešai jos veikla ir nagrinėjama. Štai dabar Dirvos nr. 13 balsas iš Baltimorės dėl LB skaldančio elgesio... Ogi Tėv. Žiburių nr. 6 net du dalykai. Vedamasis – dėl "nuskriaustųjų", dėl nepakankamos LB iniciatyvos; o A. Rinkūnas liūdnei vertina LB naują leidinį, esą "žodynas, du dešimtmečius planuotas ir ruoštas mokyklai, išėjo tam tikslui mažavertis". Taip tad ne tik Skirpstas LB darbus mini.

B.R. tikrai gabus sugalvoti mano adresu dar naujų, nepagrįstų "išpuolių" (tai jo žodis). Štai prikiša Skirpstui, kad jis "lyg ir pasmerkia LB pastangas dėl Lietuvos laisvės" – ir ima plačiai teisintis, kodėl LB turi bristi į politiką. Bet man jis prikiša visai priešingą mintį, negu rašiau. Kaip tik tvirtinau, jog mums dabar politika yra aktuali, kad reikia jos, net stebėjus, kad B.R. išsiginia politikos (girdi, LB dabar nepolitikuoja, nes tik grįžus Lietuvon bus tai imanoma). Taip jis mano žodžius apvertė atvirkščia puse ir – skaudžiai pakaltino be jokio pagrindo. Smerkti pastangas Lietuvos laisvei – juk tai tautos išdavystė! Štai, kaip nedorai mane įtaria B.R., vien savo lakia vaizduote atsiėmęs, be jokių įrodymų...

Toliau vėl tas pat. Pasigyręs, jog ateity LB jau įkurs informacijos tarnybą, staiga vėl man meta insinuaciją, esą – "atrodo Skirpstas labai norėtų", kad tas LB užmojis būtų sukludytas. Iš kur jam šis noras sviesti tokį blogą įtarimą? Ar tai tokia LB pareigūnų taktika, siekianti atstumti žmones, besidominčius jos veikla? Juk aš šiuo atveju kaip tik priešingai – netgi sielojau dėl silpnos informacijos, ypač kultūros darbuose.

Dar vienas panašus piktos valios (tai jo žodis) šūvis: "Pagal Skirpstą aibės blogybių tik LB-je". O aš niekur niekada taip nerašiau nei negalvoju. Bet, kaip matome, B.R. gili nepakantą kitiems ir įpratimas verslės netiesos žodžiais taip išsiskynė, kad jam atrodo tai tėra normalus pokalbio būdas. Jis net išsiginia neįtautojęs aštrių žodžių, sako, jog ir Darbininko skaitytojai jam pritaria, betgi daugeliui ir LB narių viešas vartojimas priekaištų, kaip – "pikta valia... išpuoliai... įžūliai braunasi... saroningas tenedencija" – neatrodo tinką padoriems pokalbiams. Jei LB valdybos na-

rys tai laiko pritinkamu dalyku mūsų savitarpio santykiuose, tai aišku, kodėl org-je nėra taikos. O dėl taikos nebuvimo – B.R. visai nerimtai nuveda, esą čia kiti kalti. Tačiau nenurodo tiesiai, kas kaltas dėl Cicero ir Chicago LB skyrybų. O dar nerimčiau, kad jis siūlo man tą LB vidaus negrovę tyrinėti ir priežastis surasti: "Kokios jėgos Chicagoje trukdo sugrįžti darbai?" (bet pirmiau tyrinėti, kas sukūrė tą nedarną). Argi LB pareigūnas tikisi man savo pareigas užkrauti? O jei jis žino kažkokias "jėgas", kodėl bijo atvirai ir aiškiai tarti, o ne užuolankom galvosūkiu suktis? Dabar čia, laisvės šalyje, tiesą reikšti viešai bijo tik lietuviai, kurie per bolševikų globą tėvynėje apsilankė ir užsičiaupė (nedrįsta viešai sakyti, jog ten katalikai skriaudžiami, kad sostinėje Vilniuje daug kas surusinta, kad laisvės nėra ir t.t.). Argi B.R. prie tokiu nori gretintis, jog vengia tiesiai kalbėti? O gal jo tiesa nėra gana tiesi, kad varžosi ją ištarti? Ir tik mane gundo – "patirti, iš kokių šaltinių išdygo tie nedarnos faktai. Jis dedasi jau žinąs tuos šaltinius", tik nenoris jų atverti. Tačiau dorų org-ji veikla yra vieša, apie ją rašo įvairi mūsų spauda, kuria mes pasitikime, t.y. jokia 'pikta valia' neįtarinėjame, kaip daro B.R. O jei kur pasitaiko klaida, ji būna miela atitaaisoma. Bet jei B.R. operuoja "paslaptiniais šaltiniais" ir kalba tik užuominom – pokalbis tampa tuščias, be geros valios, be nuširdaus noro teisingai išsiaiškinti.

Tas miglotumas itin ryškus B.R. kalboj apie politiką. Man prikiša jos sampratos "iškreiptą vaizdą", nors aš tik jo žodžius citavau. Jis vėl kartoją tą pačią "sampratą" girdi, politikoj veikti – gerai, bet politikuoti – jau blogai. Tai apgauli semantika. Pvz. dirbti tarnu arba tarnauti – argi toks "didžiulis skirtumas?" ir visai netikslu politiką išvesti visuomenės darbu. O mums politika niekinti yra žalinga, nes kitaip pasiekti tėvynei laisvę neįmanoma. Todėl nedera tuo žodžiu bodėtis. Nors kai kam čia, tam tikrų "pacifistų" itakoje, jau visokia politika ir visi karai yra "nešvarūs" ir smerktini. Bet 1918 m. savanoriai už laisvę labai kruvinai kirtosi – ir tai buvo būtina, žmoniška ir garbinga. Ir dabar svetur mums reikia politiką išmąnyti bei aiškintis, nes visi esame tautos ambasadoriai tarp svetimuju, todėl visur pareiga politikuoti – tėvynės išvadavimo siekti. Tačiau visai kita byla, ar vieši politikos žygiai turėtų būti centralizuotai suderinti bei planingi ar – kas galva, kas org-ja vis atskirai veikti, visi sykiu palaidai reikštis ir gera tikslą drumsta bala paversti?

Taip B.R. noras politika versti tik visuomenės reikalais – nepatikimas terminų maišymas. Tai netiesus žvilgsnis į dabarties mūsų uždavinius. Ir be reikalo jis čia tiek apie politiką teisinosi, nės aš gi niekam jos neneigiau, tik pastebėjau nelygų balansą kultūros neįtautoj. Ir jis pats sutinka, "Kad Lietuvos reikalais informacijos sritis mūsųose tebera labai apleista", tai kam tiek pokalbį tolyn nutęsti?

Bet pasirodo, B.R. rūpi ko daugiau savų reikalų išskirti ir prieiti prie svarbiausio tikslo: priekaištai ALTai! Nors tai nieko bendro neturi su Skirpstu, bet jis, tą temą

BANDĖ 'JŠMUGELIUOTI' SOVIETINĖ VĖLIAVA

Š.m. sausio 29 d. Bostone Statler-Hilton viešbutyje įvyko Massachusetts Moterų Federacijos suvažiavimas, į kurį atvyko apie 600 dalyvių iš įvairių Mass. vietovių. Nebūtų reikalo minėti to įvykio, jeigu didžioje, kandelibraus puoštoje salėje tarp kitų vėliavų scenoje neplėvėsuotų mūsų trispalvė, jeigu gražiai atspausdintoje programoje tarp kitų mažumų, latvių, vengrų, ukrainiečių, nežibėtų mūsų solistės veidelis ir nebūtų Ivaškienės šokėjų fotografijos. Patekau ten pripuolamai: negalėję gauti skelbtų solistų, rengėjai per Gintarą Karosą kraipėsi ir solistę Daivą Mongirdaitę ir pianistą Vytenį Vasy-

pasigavęs, net šešis kartus sumini ALTA! Taip LB pareigūnui šis taškas pats opiausias...

Pvz. dėl mano pratarto fakto, jog LB-je nėra taikos, jis įtarinėja ALTA... Taip pat dėl tos Enc. Britanica šikartą jau režia: ir čia kalta ALTA! Girdi, jai ta įstaiga Chicagoje arčiau negu LB-nei prie Atlanto. O tai netiesa, nes LB Chicagoje turi įvairių vadovybių – vienetų ir asmenų daugiau nei ALTA. Be to, regis, ALTA veikia tik politikoje ir i kitų sričių savivališiai nesibrauna, o LB nė nepraeš jos šiuo atveju pavaduoti. Visi panašūs priekaištai yra tik tuščia sofistika, užkabinejimai. Bet dar gražiau, kad visa tai (kaip LB vaidai su ALTA) – B.R. būtinai dar Skirpsto sąskaiton išrašo. Toks jo gudurmas tikrai vertas prizos.

ALTos baubu B.R. taip išsigandinęs, jog net mane kybiečia stoti ko fronto pusėn prieš ALTA ir kelti "jos organizacinius negalavimus". Jis todėl ir iššęs čia plakti Skirpstą, nes ligi šiol nesulaukęs, kad tasai "kritiškesne pastaba ar aštresniu žodžiu atsilieptų apie ALTA". Taigi, LB pareigūnas, nors pats bijo ir nemėgia kritikos, bet kursto "aštresnę kritiką" kitai organizacijai ant galvos! Tai bent neapykantos jausmas. Čia ir yra B.R. priekaištų šaltinis. Jis jau bemaž sutiktų su mano pastabom (gal Skirpstas ir teisybė sako", o nuginčyti niekaip negali tiesos žodžių), kad tik panašiai greta vis būtų peikiama ir ALTA. Tai B.R. pokalbio esmė. Todėl ir nuo temos taip nuslydinėjo. Aš užjaučiu B.R. dėl jo vargų bei nesėkmių, bet kovon prieš ALTA jo frontan neprisidėsiu. Ir daugiau tenepainioja manęs ir savus kivirčius. O iš tiesų, jis ima aiškiai agituoti i savo fronto veiksmus, girdi "galėtų pozityvų žodi ištarti ir Skirpstas... idant ALTA ir LB suvestų prie vieno stalo". Bet aš i svetimas pareigas nesibraunu, o kad domiuosi daugiau kultūros sritimi nei politika, tad ALTos darbus palieku vertinti kitiems. Aš tikiu i straipsnių logišką nuoseklumą ir dėstymo objektyvumą, nesiblaškau po daugelį temų iš karto ir neinu kitų užkurtos ugnies žarijų savo rankom žarstyti.

Dirvos didelė tolerancija leido B.R. savo reikalus plačiai aiškinti bei netiesingų užpuolimų kitaip mastantiem pareikšti. Šio "vėjuoto pokalbio" (B.R. terminas) tokia nauda: Dirvos skaitytojai arčiau susipažino su LB valdybos nariu – jo savitais polinkiais, ypač recidyvinio itarimu kitaip mastantiem; taip pat jo galvojimų bei veiklos gairėm, jo taktika santykiuojant su kitais. Tokie žmonės dabar tvarko čia mūsų lietuvybės ir kultūros darbus, savo vadovavimu lemia, gal būt, ir visos mūsų visuomenės nuotaiskas.

liūną. Kitaip net nebūčiau žinojusi, kad toks įvykis yra. Mėgstu sekti savųjų pasirodymus svetimausių tarpe, kurie deja, mažai teatreikia mūsų pačių dėmesio.

Vakaro programą, sudarytą iš etninių grupių atstovų, tvarkė Gintaras Karosas. Jam nežinant scenon buvo inėstos vėliavos: latvių, vengrų, lietuvių, Izraelio ir Sovietų Sąjungos. Žiūrėdama net aš neatpažinau tos raudonos vėliavos, kuri buvo pusiau sulenkta, kad jos insignijos nebūtų matyti. Bet latviai tai pastebėjo ir ju choro vadovas kreipėsi i tinkamus žmones, protestuojant prieš išstatymą sovietinės vėliavos, išpėdamas, kad latviai nedainuos, jeigu ši vėliava kabės. Gintaras Karosas pirmas šoko i sceną i šią, kraują reiškiančią vėliavą išnešė iš salės. Tai buvęs įdomus įvykis.

Prieš pradėdant programą buvo trumpos kalbos federacijos prezidentės ponios Fauchner ir tarptautinės patarėjos ponios Tyminski. Kalbos buvo trumpos ir esminės. Programa buvo pradėta Ivaškienės tautiniais šokiais. Didelėje salėje yra gera šokti, pakankamai vietos suktis ir šokinėti. Po Ivaškienės šokių dainavo latvių oktetas, apsiirėngęs tautiniais rūbais – ilgais baltais švarkais. Dai-

navo latvių liaudies dainas. Choras sudarytas iš vyresniojo amžiaus vyrų, gerai išlavinti balsai, gera intonacija ir ritmas. Dainavo be akompaniamento, acapella. Didžiausiam nustebei-mui i sceną išėjo žymusis vengrų pianistas Miklos Schwallor, New England konservatorijos profesorius, žymus koncertantas. Net savo akimis netikėjau. Štai kuo reprezentuoja save vengrai – geriausiuoju savo solistu.

Po pianisto scenoje atsisotojo solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, o pranešėja aiškino, kas Daiva yra ir kas esąs jos akompaniatorius. Mat, Daivos vardo nebuvo programoje, nes ji sudarė pakaitalą. Daivos balsas skambėjo pilnai, sultingai, didingai. Ji atliko: arija iš "Pulkininko Duktė" – Donizetti operos, "Pamylėjau vakar" – liaudies daina harmonizuota St. Šimkaus, ir Vilija – iš Lenaro operetės Linksmoji Našlė.

Koncertas buvo baigtas USA pasveikinimu, specialiai sukurta daina, kurią atliko Natick choras, solistai ir dramos artistas.

Koncertas susilaukė daug katučių ir daug pagyrimų: tai buvo gražus, retas ir ypatingas įvykis: niekas nieko nepažinojo iki koncerto, o po jo visi jautėsi kaip broliai ir seserys.

Elena Vasyliūnienė

EKSKURSIJOS I LIETUVĄ 1975 METAIS

American Travel Service Bureau šiais metais yra suorganizavęs 11 grupinių kelionių i Lietuvą. Skubėkite registruotis – vietų skaičius ribotas!

5 DIENOS LIETUVOJE (1 diena KAUNE).

Kiekvieną grupę lydės patyręs kelionių vadovas.

- 1—Gegužės 26 d. — birželio 10 d. iš NEW YORKO — \$979.00, iš CHICAGO — \$1098.00
2 naktis Maskvoje; 6 Vilniuje; 5 Talline; 2 Maskvoje.
- 2—Birželio 8 d. — birželio 23 d. iš NEW YORKO — \$1135.00; iš CHICAGO — \$1254.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 2 Maskvoje; 6 naktis Romoje.
- 3—Birželio 23 d. — liepos 8 d. iš NEW YORKO — \$1126.00; iš CHICAGO — \$1245.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 4 Talline; 3 Leningrade.
- 4—Liepos 6 d. — liepos 21 d. iš CHICAGO — \$1280.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 1 Maskvoje; 7 naktis Romoje.
- 5—Liepos 14 d. — liepos 29 d. iš NEW YORKO — \$1135.00; iš CHICAGO — \$1254.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 5 Talline; 2 Maskvoje.
- 6—Liepos 27 d. — rugpjūčio 11 d. iš NEW YORKO — \$1150.00; iš CHICAGO — \$1269.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 1 Maskvoje; 6 naktis Romoje.
- 7—Rugpjūčio 4 d. — rugpjūčio 19 d. iš NEW YORKO — \$1135.00; iš CHICAGO — \$1254.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Talline; 4 Leningrade.
- 8—Rugpjūčio 18 d. — rugsėjo 1 d. iš NEW YORKO — \$1150.00; iš CHICAGO — \$1269.00. 1 naktį Maskvoje; 5 Vilniuje; 2 Maskvoje; 6 naktis Romoje.
- 9—Rugsėjo 1 d. — rugsėjo 16 d. iš CHICAGO — \$1098.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 4 Rygoje; 3 Maskvoje.
- 10—Spalio 1 d. — spalio 15 d. iš NEW YORKO — \$929.00; iš CHICAGO — \$1048.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Rygoje; 3 Maskvoje.
- 11—Gruodžio 19 d. — sausio 3 d. — kainos bus paskelbtos vėliau. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Rygoje; 4 Maskvoje.

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos padarome reikalaujamus iškvieltimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalams po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus – be jokio papildomo mokesčio.

AIR FARES AND CONTENTS OF THIS ANNOUNCEMENT ARE SUBJECT TO CHANGE AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

EKSKURSIJOS I LIETUVĄ

Išvyksta BALANDŽIO 25 dieną — grįžta gegužės 3 dieną
iš BOSTONO ir NEW YORKO
KAINA TIK \$739.00

Prie šios grupės galima jungtis iš kitų miestų su papildomu mokesčiu; pav., vykstantiems iš Chicago \$119.00
Clevelando \$ 84.00 daugiau.

GRUPĖSE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS — NESIVĖLUOKITE!

Vasaros ekskursijos i Lietuvą prasideda GEGUŽĖS mėnesį. Registracijas priimame dabar.

Kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

POGRINDIS

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

SVEIKINIMO KORTELIŲ REIKALU

Pas mus įprasta įvairiomis progomis pažįstamą arba giminėlę pasveikinti, paguosti, palinkėti gražios sekmes. Pasirink krautuvėje atitinkamą kortelę, užrašyk adresą, priklijuok pašto ženklelį ir reikalas su tvarkytas.

Tačiau lietuviškos išeivijos gyvenimas sudėtingas, dinamiškas ir ne visiems gyvenimo prajovams bus parūpina atitinkamų kortelių. Sakysim, Petrelis ir Barborytė persikyrę, surado naujus naujo gyvenimo partnerius ir pradėjo naują santuokinę odisėją. Tokiam atvejui kortelių nėra. Nėra kortelės pasveikinti juos su sekmingu divorso. Nėra kortelės pareikšti gilią užuojautą iš naujo išivėlus į santuokinį vargą.

Arba, sakysim, Jonelis išsiteisino teisme nuo skaudžios alimentų naštos. Arba sakysim, panelė N.N. pagimdė puikų dešimties svarų sūnelį. Atitinkamų kortelių nerasti. Tokių kortelių stoka skurdina lietuviškos kolonijos dinamiką.

Greta asmeniškų temų daug visuomeniškų temų, kurios būdingos lietuviškos kolonijos dinamikai.

Pavyzdžiui, sakysim, smarkus veikėjas pakeitė ka-

žin kelintą partiją ir ideologiją. Juk čia tikrai labai prasmingas tekstas kortelėje:

Vakar tu buvai vienoks, Šiandien tu esi kitoks. Koks tu būsi ryt, poryt, Niekas negali numatyti!

Pavyzdžiui, sakysim, nuvažiovo tautietis į Vilnių ir pagarbino ten tarybinę tvarką šauniau už dipukiuskus dailininkus. Kortelės tekstui tiktų šie giliaprasmiai žodžiai:

Gavome per pašta
Gimtąjį Kraštą.
Ten matėm tavo abrozą
pilka,
Jis primena Stasį Pilką.

Pavyzdžiui, sakysim, atvyksta Amerikon buv. Religinį reikalų visagalintis tvarkytojas Justas Rugienius ir atsiveža NKVD ir GPU pašventintų prelatų, kurių būry prelatas Krivka-Krivaitis. Kur rasite tokiam įvykiui sveikinimo kortelę su bolševikiniais religiniu sveikinimu:

Leninas vobiscum!

Lietuviškos kolonijos gyvenimas prajovingas, dinamiškas ir linksmas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė

— Mano žmona patarė, man šitoje situacijoje šitaip pasielgti, — gyrėsi tautietis savo žmonos sumanumu.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Išklausk žmonos nurodymų ir padaryk atvirkščiai.

★

— Jūs nurašote mokesčių blankę trijų vaikų lengvatas, — nustebo mokesčių mokėtojo pažįstamas. — Jūs gi esate bevaikiai!

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Jie augina ir į dresūros mokyklą leidžia tris puodelius.

★

— Noriu pradėti senelių prieglaudos verslą, — tarė vertelga, — tad turiu sugalvoti tai įstaigai pavadinimą.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Parašyk virš durų "Requiescat in pace".

★

— Argi tas senyvas vyras toks geras bėgikas? — abejojo naivus žmogelis.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Jis tikrai visus pralenkdavo, pribėgdamas prie fotografuojamo Simo.

Sovietinių tešmenų temomis

Daugelyje fermų karvės apskretusios mėšlu, tešmenys prieš melžimą kaip reikiant nenuvalomi.

I. Jasilionis

Valstiečių laikraštis, nr. 6

Sovietinės duonos temomis

Iš kombinato šiandien atvežė ne bandelės duonos, o kažką panašaus į apdegusias malkas.

J. Meškauskas
Tiesa, nr. 11

Sovietinių laisvių detalės

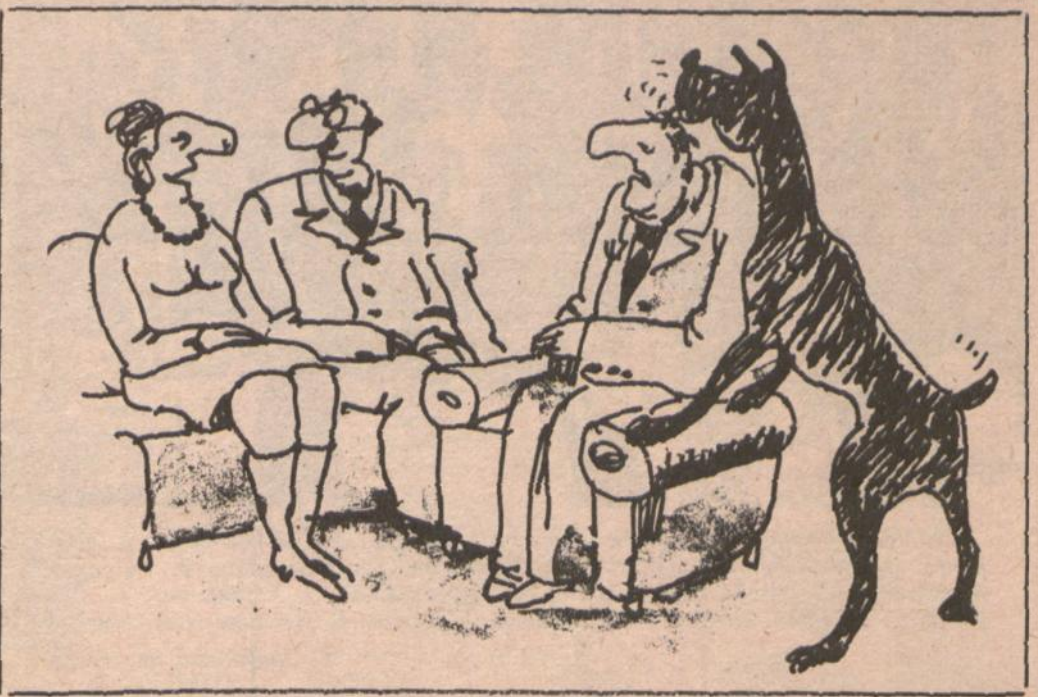
Paleisti iš armijos jaunuoliai turi teisę grįžti gyventi į tą pačią gyvenvietę, iš kur buvo pašaukti, jeigu ten gyvena jų tėvai, kurie sutinka juos priregistruoti savo bute.

P. Petronis

Laikas ir įvykiai, nr. 1

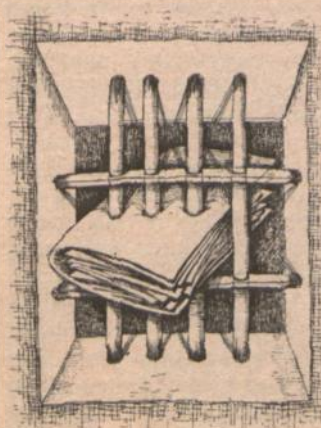
Įrašai sovietų laidotuvių vainikų kaspinuose

Tu gyvenimu džiaugtis mokėjai, bet mirties nuga-

Besitarian tautinės drausmės temomis, Akiračių štabo posėdyje aktyviai svarstybose dalyvauja Tautinės drausmės skyriaus vedėjas, Štabo narys, Mr. Bulldog.

Įkalinta LAISVA lietuviška knyga

Tai laisva lietuviška knyga laisvoje išeivijoje. Knyga negali prasi-veržti pro išeivijos nesidomėjimo ir piktybinių neskaitymo grotas!

TRADICIJA...

Prie lietuviško parengimo langelio...

— Vieną bilietą, prašau...

lėti negalėjai.

Mirtis neklausia, ar gali

— pasišaukia, ir išeini.

Išėjai, sakei, sugrįši —

bet kelią pastojos mirtis.

Švyturys, nr. 23

Bimba ir Cinzas... į vieną dūdą

Linkime geros kloties, sveikatos, energijos ir ryžto jūsų svarbiame darbe. Linksmų ir laimingų Naujų metų.

Ilsė ir Antanas Bimba,
New York

Priimkite mano nuoširdžius šventinius linkėjimus.

Ed. Cinzas,

Bruxelles, Belgija

Gimtasis Kraštas, nr. 3

Visų žalių jūreiviai, vienykitės!

Pagal pasą aš Jūratė, o šiaip "Paukštytė". Man 26 metai. Vyras senai paliko, nes aš jau kelinti metai susitikinėju su jūrininkais — olandais, danais, švedais,

graikais ir neatsimenu su moja ranka ir daugiau nebegrijta.

Jūratė D.

Valstiečių laikraštis, nr. 9

Neturi graboriaus Frank Kruko

Į Vilniaus M. Melnikaitės gatvę įsikursią atsiviekinimo su mirusiais buveinę kasdien ateina žmonių, norinčių pašarvoti mirusius, tačiau, pamatę patalpą, nu-

moja ranka ir daugiau nebegrijta.

R. Cemnolonskis
Švyturys, nr. 23

Loja už Leniną Brooklyne

"Tvirtai tikėdami ateitimi, didžiojo Lenino mums prisakymo istorinio reikalo tiesumu, mes žengiame pirmyn į numatytą tikslą — komunizmą".

Laisvė, nr. 3

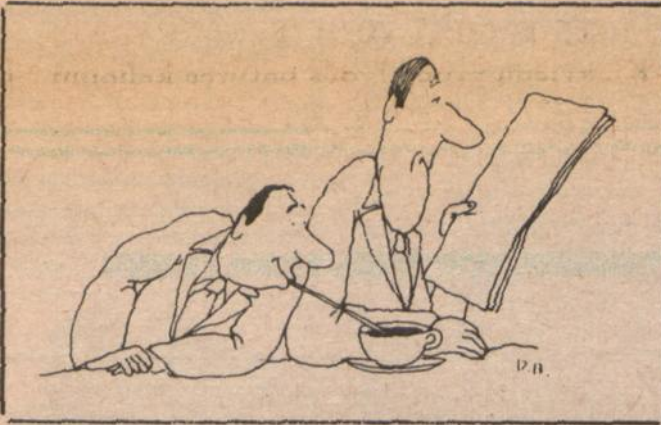
Iš 1974 metų 'lituanistinių' kursų Kapsuko universitete

Po sovietinės Lietuvos herbu Dana Radzevičius ir Marius Dressler.

... be komentarų... (Nemuno Kraštas Nr. 5)

IŠEIVIJOS VEIKSNIŲ BENDRADARBIAVIMO PRADŽIA

Du veiksniai, viena kava!
Ir... vienybė bus gatava!

"ČASTUŠKOS" LIETUVIŠKAIS SIUŽETAIS

(Ekskursantų parvežtos)

Veversėlis darganoj
Ulbaud neprato —
Diktatūra Lietuvoj
Proletariato!

Stipinų krūva galvoj,
Nėra pilno rato
Diktatūra Lietuvoj
Proletariato!

Sėjam piktžolės vagoj,
Tegu velnias krato —
Diktatūra Lietuvoj
Proletariato!

SPAUDOS VERPETUOSE

O mes galvojome, kad
Günter Grass yra vokietis!

Prancūzų "kairiųjų radi-
kalų" novelistas Gunar
Grass jau puolė Solženicyną.

Naujienos, nr. 28

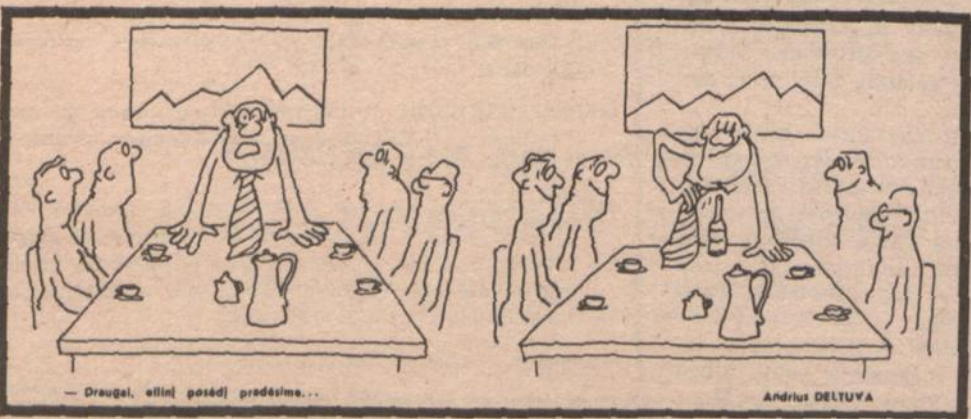
Sovietiniai skaitiniai vaikučiams

"Zuikių pasakose" patei-
kiama sakmių, patarlių, ku-
riose išjuokiamas bažny-
čios tarnų bukas ir gob-
šumas.

Tiesa, nr. 9

KOMUNIZMO STATYBOJE...

Taip vilniškė "Šluota" rodo įkvėpimo šaltinį.

— Draugai, aštinį posėdį pradėsim...

Andrius DELUVA

LB Vakarų apygardos suvažiavimo grupė dalyvių. Sėdi iš kairės: A. Kupinskienė, O. Razutienė, S. Kudirka, G. Kudirkienė, S. Barzdukas, J. Činga, I. Medziukas, M. Lembertienė. Stovi: A. Adomėnas, dr. J. Žmuidzinai, L. Zaičienė, E. Josen, A. Gričius, G. Mažulienė, J. Kojelis, B. Gričienė ir A. Skirius.

P. Jasiukonio nuotrauka

LB VAKARŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

LB Vakarų apygardos suvažiavimas įvyko vasario 1 d. Glendale, Calif. Round Robin restorano, kurio savininkas yra J. Spreinaitis, salėje. Įžangos žodį tarė ir suvažiavimą tvarkė apygardos pirmininkas J. Činga. Mandatų komisijos pranešimu suvažiavime dalyvavo 22 atstovai ir 18 svečių.

Apylinkių veiklos pranešimai. E. Josen, Phoenix, Ariz., pirm.: Apylinkė nėra gausi, nes iš viso šiame mieste gyvena tik apie 140 lietuvių šeimų. Kasmet pamini vasario 16, birželio trėmimus; rengia piknikus, informuoja amerikiečių spaudą, televiziją ir radiją visais Lietuvių liečiančiais klausimais. Dosniai parėmė Lietuvių Fondą. Gražiai sutiko Simą Kudirką ir pasistengė, kad šis įvykis būtų išgarsintas. Palaiko labai gerus santykius su gubernatorium ir kitais valdžios atstovais, taip pat su ukrajiniečiais veikėjais.

O. Razutienė, Los Angeles apylinkės pirm.: Praėjus

šiais metais apylinkė buvo sutelkusi jėgas surengti jaunimo ansamblio 25 metų sukakčiai atžymėti. Dainų ir šokių šventė įvyko Hollywood Palladium. Programoje dalyvavo net dalis Silainės šokėjų iš Detroito, su jos vadove G. Gobiene Grandies iš Chicago su vadove I. Smieliauskiene. Apylinkė darė žygių išvaduoti Simą Kudirką iš koncentracijos lagerio, rašydama laiškus kongresmanams ir senatoriams, prašant jų šiam reikalui padėti. Surengtas N. metų sutikimas. Remiamas lituanistinis švietimas.

A. Gričius, Santa Monica apyl. pirm.: Sekmingesni darbai palaiko ryšius su čia jau nuo seniau veikiančiu S.M. klubu. Šiaip apylinkė laiškais kontaktavo kongresmanus, senatorius ir kitus valdžios atstovus visais iškilusiais aktualiais reikalais: dėl Simo Kudirkos išlaisvinimo, Australijos vyriausybės šlykštaus pasielgimo – Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą pri-

pažinimo, politinių pabėgėlių Brazilskų padėties, Jurgutienės atvykimo į Ameriką ir kt.

Dr. V. Juodeika, Portland atstovas: Portland apylinkė labai negausi, susidedanti vos iš kelių šeimų, kurios gyvena dažnai toli viena nuo kitos. Tačiau susirenkama svarbesniais tautai momentais, pavyzdžiui, paminint vasario 16 d. Rūpinamasi paminkliniu kryžiumi, kurį turi progos pamatyti turistai. Kryžius primena Lietuvos herojus, žuvusius dėl tautos laisvės ir tuos, kurie buvo nukankinti bolševikų kalėjimuose.

Apie apygardos veiklą kalbėjo J. Činga, pažymėdamas, kad kasmet yra surengiamos Lietuvių dienos, talkininkaujant artimesnėm apylinkėm. Apygardoje yra 5 apylinkės, bet San Francisco apylinkė atstovo į suvažiavimą neatsiuntė. Apygarda yra surinkusi Simui Kudirkai ir švietimo reikalams 1700 dol. Dėl 1975 m. Lietuvių dienos programos tariamasi su Dramos sambūriu. J. Činga nusiskundė, kad LB nesulaukia reikalingos paramos iš vietos kultūrininkų.

Dar kalbėjo apie kasos stovį apyg. valdybos išdėstius A. Skirius ir dr. J. Žmuidzinai apie sporto šventę. Kontrolės komisijos vardu pasisakė M. Kevalaitis.

Pagrindinis šio suvažiavimo punktas buvo PLB garbės pirmininko Stasio Barzduko paskaita "Lietuvis savo tautoj, valstybėj, bendruomenėj". Paskaitininkas pažymėjo, kad lietuvių tauta vystėsi keturių sąlygų veikiamo: gyvenamosios žemės, gimtosios kalbos, bendro gyvenimo būdo ir to paties istorinio likimo. Visos šios sąlygos susijusios su savo valstybės sukūrimu. Be valstybės ir lietuvių tauta būtų susilaukusi to paties likimo, kaip kryžiuočių išnaukinti prūsai ir kiti jos giminaičiai. Deja, Lietuvos valstybė, pasiekusi didelės galybės, ilgainiui sunyko, nes nesukūrė savitos tautinės kultūros. Dėl valstybės subyrėjimo buvo kalti ne tik agresyvūs kaimynai, bet ir patys valdantieji sluoksniai – lietuvių didikai ir bajorai, išsižadėję savo kalbos ir pasisavinę svetimą kultūrą.

Paskaitininkas konstatavo, kad šiandien lietuvių tauta yra labiausiai sąmoninga, negu bet kada istorijoje yra buvusi. Tai nuopelnas atgimimo laikų ir dvidešimt dviejų nepriklausomybės metų, ugdyusių lietuvių kalbą, literatūrą, daile muziką, mokslą. Bolševikų okupacija atnešė dvasinio ir fizinio genocido grėsmę. Jai priešintis Vlikas 1949 m. birželio 14 d. paskelbė Lietuvių Chartą kuria yra paremtas Lietuvių Bendruomenės organizavimasis ir darbas.

Po šios paskaitos buvo

FILATELIJOS KAMPELIS

Nr. 2

ANTANAS BERNOTAS

URUGVAJUS išleido 300 pezu pašto ženklą paminėti 250 metų sukakčiai nuo Montevideo fortifikavimo.

Montevideo miestas, Uru gvajaus sostinė, randasi prie Atlanto pakraščio ir prie La Platos upės įlankos šiaurinio kranto. Miestas buvo įkurtas ispanų kolonizatorių ir 1717 m. fortifikuotas. Sakoma, kad tai pats geriausias pastatytas miestas visoje Pietų Amerikoje. Mieste yra katedra, senato rūmai, opera, universitetas, tautinė biblioteka. Vakarinė miesto dalis – saladeros išimtinai skirta mėsos apdirbimo pramonei. Per uostą eina visas Urugvajaus eksportas ir importas. Išvežama: mėsa ir jos gaminiai, odos, vilna ir galvijai. Miestas 1828 m. buvo parinktas kaip krašto sostinė. Montevideo mieste gyvena apie 770,000 gyventojų.

PERSIJA (Iranas) išleido 2 rialų pašto ženklą paminėti 8-tam meno festivaliui, vykusiame rugpjūčio mėn. Shiraz mieste. Piešinyje parodytas senovinis persų kaimietis, laikas rankose asočius su gėlėmis ir su meniškais išdirbiniais.

Shiraz miestas Persijoje yra Fars provincijos sostinė, guli apie 180 mylių į šiaurės rytus nuo Bushiro ir apie 45 mylias į pietvakarius nuo senovinio Persepolio. Miestas guli derlingoje aukštesnėje, apsuptyje kalnų viršūnėmis. Labai svarbus susiekimo ir prekybos centras. Puikūs keliai veda į Bushirą, Teheraną ir Kermaną. Miestas randasi rajone, apsuptame rožių sodais ir vynuogynais. Laukuose auginama cukrinių runkelių, avižos ir miežiai. Be rožių vandens ir vyno gamybos, miesto amatininkai pasižymi nepaprastai meniškais rankdarbiais iš medžio, metalo, rokato, o ypatingai audžia garsiuosius persų kilimus. Shiraze yra mirė ir ten palaidoti du žymūs persų poetai – Shams ud-din Mohammed Hafiz ir Muslimud-Din. Mieste gyvena apie 115,000 gyventojų.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

daugelis paklausimų, į kuriuos paskaitininkas beveik visą valandą taikliai atsakinėjo.

Suvažiavimas buvo užbaigtas vaišėmis, į kurias atsilankė Simas ir Genė Kudirkai. Susirinkusieji jau nebe pirmą kartą turėjo progos išgirsti Simą kalbant, o taip pat su juo asmeniškai pasikalbėti.

Suvažiavimas praėjo šūkiu: ieškokime kelių, kurie mus visus jungtų. (Ilg.M.)

Pagerbiame šie asmenys: 65 oro pašto ženkle – Max von Laue (1879 - ?), vokiečių fizikas ir Rentgeno spindulių tyrinėtojas – fizikos premija.

70 oro pašto ženkle – Theodore William Richards (1863-1928), amerikietis, chemijos profesorius Harvardo universitete – nustatęs atomo svorį – chemijos premija.

1 kronos pašto ženkle – Robert Barany (1876-1936), vengrų kilmės austrų otologijos profesorius Vienos ir Uppsalos universitetuose – medicinos premija. – Dėl prasidėjusio I Pas. karo tik tiek premijų 1914 m. tebuvo paskirta.

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MACHINE

GEAR MACHINE OPERATORS

FOR 1ST & 2ND SHIFT To set-up and operate Gear Cutting equipment. Must have experience on some, or all of the following: No. 12, 14, 24A Gleason Bevel Gear generators, 16-16 Barber-Colman Hobbers, Fellows Gear Shapers. Must relocate in the Pittsburgh area. Steady work for qualified men. Send letter stating experience and salary requirements to: Thomas S. Henderson.

HENDERSON GEAR CORP.

Box 65, Venetia, Pa. 15367 (16-24)

DENTIST

\$22,180-\$25,456 per year. Wayne Oakland, Macomb, Monroe or Washtenaw County residents; under 65; liberal fringe benefits. Additional information may be obtained by calling 313-274-2800, ext. 6947. Apply before February 14, 1975 at:

WAYNE COUNTY CIVIL SERVICE COMMISSION

BRANCH OFFICE, P. O. BOX 197 ELOISE, MICHIGAN 48132 TEL. 313-274-4485

An Equal Opportunity Employer (11-18)

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

DIRVOS NOVELĖS 1975 METŲ KONKURSAS

Premija \$600.00

Rankraščius įteikti iki 1975 m. birželio 15 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1975 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinaival būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant priedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus – neatplėsti.

SALYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudoti konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų daugumą sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

V. PUTVIO MINĖJIMAS

Š.m. kovos 9 dieną, sekmadienį, 3 val. Lietuvių namuose, 877 E. 185 St. Clevelande Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa ruošia V. Putvio minėjimą ir koncertą.

Paskaitą apie V. Putvį skaitys iš Toronto šaulys Petras Gulbinskas ir koncertą atliks solistas V. Verikaitis. Akompanuos Jonas Govėdas.

Sekmadienį 11:30 v. šv. Jurgio bažnyčioje bus atliktos pamaldos už V. Putvio sielą ir mirusius ir žuvusius šaulius. Mišių metu giedos solistas V. Verikaitis.

Iėjimas į minėjimą-koncertą 3 dol. pensininkams ir studentams po 2 dol. Pakvietimai gaunami pas valdybos narius: L. Kazienę, tel. 351-7218 ir pas F. Navicką tel. 481-7948, taip pat Patrijos ir Baltie parduotuvėse ir prie įėjimo.

PIRMOSIOS PAGALBOS KURSAI

Šį sekmadienį, kovo 2 d. 11:30 v. Naujos parapijos viršutinėje salėje bus trečioji iš eilės paskaita apie pirmąją pagalbą. Skaitys dr. K. Pautienis. Pirmos pagalbos kursų paskaitas ruošia A. Juozapavičiaus šaulių kuopa.

Kursuose duodami patarimai, kaip suteikti pirmąją pagalbą apsinuodijus stipriais šarmais, rūkštimis, vaisiais ir kaip suteikti pirmąją pagalbą nuo apsinuodijimo kitais chemikalais. Pirmoji

pagalba nuo įkandimo šuns, gyvatės ir vabzdžių. Pirmoji pagalba sulaužius kaulą ir nuo vidujinių kraujavimų.

• **SACHMATININKŲ** susirinkimas įvyks ateinanti pirmadienį, kovo 3 d. 6:30 v.v. Lietuvių Namų žemutinėje salėje. Bus proga dalyvauti simultane prieš dr. A. Nasvytį.

• **SLA 14 KUOPOS** susirinkimas įvyks kovo 3 d. 5 v. p.p. Lietuvių Namuose.

PAGELBĖKIME LIETUVOS BAŽNYČIAI

Religinė šalpa kasmet gavėnios metu renka aukas persekiojami Lietuvos Bažnyčiai. Iš surinktų lėšų stengiamasi padėti parapijoms, varge atsidūrusiems kunigams, kitiems tautiečiams.

Amerikoje aukų rinkimas Rel. šalpai vyksta per lietuviškas parapijas bei Rel. Šalpos Komitetus. Clevelande šį darbą nuo 1968 metų atlieka Religinės Šalpos Komitetas.

Nuoširdžiai dėkodami Jums už iki šiol parodytą dosnumą, mes vėl krepiamės į Jus, prašydami aukos. Pernai į mūsų prašymą Clevelando ir apyl. atsiliepė 150 aukotojų su virš 1,500 dol. suma.

Pagalbos reikalas pavergtiems broliams yra visų mūsų reikalas.

Aukų paštą (čekius adresuotus Lith. Cath. Religious Aid) prašome siųsti: Mrs. O. Žilinskas, 1840 Caronia Dr., Lyndhurst, Ohio, 44124.

Aukos atleidžiamos nuo mokesčių.

PAVASARIO BALIUS

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija ir Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Clevelando skyrius, rengia Pavasario ba-

FREE...SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV for Certificates of Deposit

Limited offer while supply lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES. Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5 1/4% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet Susan for a deposit of \$500 or more.

Corning Ware Petite Fours Set for a deposit of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7 1/4% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

Floridos lietuviai Vasario 16 minėjime Juno Beach klausosi pranešimų. Pirmoje eilėje sėdi iš kairės kun. Bielskus, sol. J. Daugėlienė ir pirmą iš dešinės pranešėja L. Dirsytė.

lių, š.m. balandžio 5 d. (Atvelykio šeštadienį) Lietuvių Namų salėje, 877 East 185 St.

Programoje: 7:00 kokteiliai, vėliau vakarienė, kurios metu poetas-humoristas A. Gustaitis skaitys savo humoristinę kūrybą.

Po vakarienos šokiai, grojant Johny Singer orkestrui. Įėjimas 15 dol. asmeniui, studentams 10 dol. Pelnas skiriamas Clevelando lituanistinėm mokyklom paremti. Apie dalyvavimą baliuje prašome pranešti: inž. V. Miškinui, tel. 486-8517 arba dr. D. Degesiui, tel. 451-4969.

A. GALDIKO PARODA

Kovo mėn. 15-16 dienomis Clevelando lietuvių visuomenė turės paskutinę progą pamatyti prieš šešerius metus mirusio Adomo Galdiko apžvalginę kūrinių parodą Naujosios Parapijos patalpose.

Parodai ruošti yra pakviesti mūsų menininkai: Birutė V. Gedvilienė, Rimas Laniauskas ir Nijolė Palubinskienė.

Parodos atidarymas įvyks kovo 15 d. 7:30 val. vak., čia svečiai bus plačiau supažindinti su A. Galdiko kūrybos bruožais ir jo palikimu

bei reikšme mūsų tautai; ypač jaunimas turėtų pamatyti šią parodą. Bus galima taipogi išgityti A. Galdiko monografiją "A. Color Odyssey", kuriai įvadą parašė žinoma meno kritikė Charlotte Willard. Paroda bus atidaryta sekmadienį, kovo 16 d., 11 val. - 5 val. vak. Parodą rengia Ateities klubas. (kv)

• **Superior Savings** įstaiga pradėjo naują taupymo įnašų vajų. Už įnašus nuo \$250 iki \$5000 duodamos šios dovanos: įvairūs Corning Ware indai arba RCA spalvota televizija. Suteiktas paaiškinimas apie dovanas yra skelbime. Superior Savings už \$1000 taupymo pažymėjimus dabar moka 7 1/4% palūkanų. Taip pat kiekviena taupymo sąskaita yra apdrausta iki \$40,000.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

KOVO 9 D. Putvio minėjimas Lietuvių Namuose, Rengia Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa.

KOVO 15-16. Adomo Galdiko paroda, Ruošia ateitininkai.

KOVO 22 D. Kaziuko mugė Nauj. parapijos salėje.

BALANDŽIO 5 D. ALIAS ir Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pavarinis balius Lietuvių Namuose.

BALANDŽIO 6 D. Židiniečių madų paroda Nauj. parap. salėje.

BALANDŽIO 12-13 D. Dailininkių Balukienės ir Stankūnienės kūrinių paroda ir poetės J. Šva-

baitės-Gilienės naujų knygų pristatymas Lietuvių Namuose, Rengia Žaibo klubas.

BALANDŽIO 19 D. Grandinėlės šventinis vakaras-balius.

BALANDŽIO 26 D. Čiurlionio ansamblio 35 m. sukakties koncertas.

BALANDŽIO 27 D. Vysk. Valančiaus mokyklos 25 metų sukaktis.

GEGUŽES 3-4 D. Ateitininkų šeimos šventė.

GEGUŽES 11 D. Motinos die-

na, Ruošia Žaigirio šaulių kuopos moterų sekcija.

GEGUŽES 16-18 D. Lituanistinio instituto suvažiavimas.

GEGUŽES 24 D. ALT S-gos sukaktuvinio seimo banketas.

GEGUŽES 24-25 D. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 25 m. sukaktuvinis seimas

BIRŽELIO 1 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų pabaigruvių aktas N. parap. salėje.

BIRŽELIO 22 D. Pensininkų klubo Joninių gegužinė.

SALAMANDER

**Batų krautuvė persikėlė
į naujas patalpas**

2534 LORAIN AVE.

Naujos patalpos yra tame pat bloke, kaip ir buvusios, tačiau trečios durys arčiau prie West Side turgaus.

Naujų patalpų atidarymo proga nuo kovo 3 d. ligi Velykų kiekvieną savaitę bus leidžiama į loteriją po 2 poros batų. Nieko nereikia pirkti, užtenka užėti ir užpildyti loterijos lapelį.

Taip pat, ligi bus gauta pavasario-vasaros sezono batai, pirkėjai už kiekvieną perkamą dalyką -- batus, rankinukus, kristalą ir t.t., gaus nuolaidą.

Aplankykite naujas patalpas

2534 LORAIN AVE., Tel. 241-6788

Krautuvė atidaryta kasdien, išskiriant sekmadienius, nuo 10 val. ryto ligi 6 vakaro, penktadieniais ligi 7 v.v.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkit mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

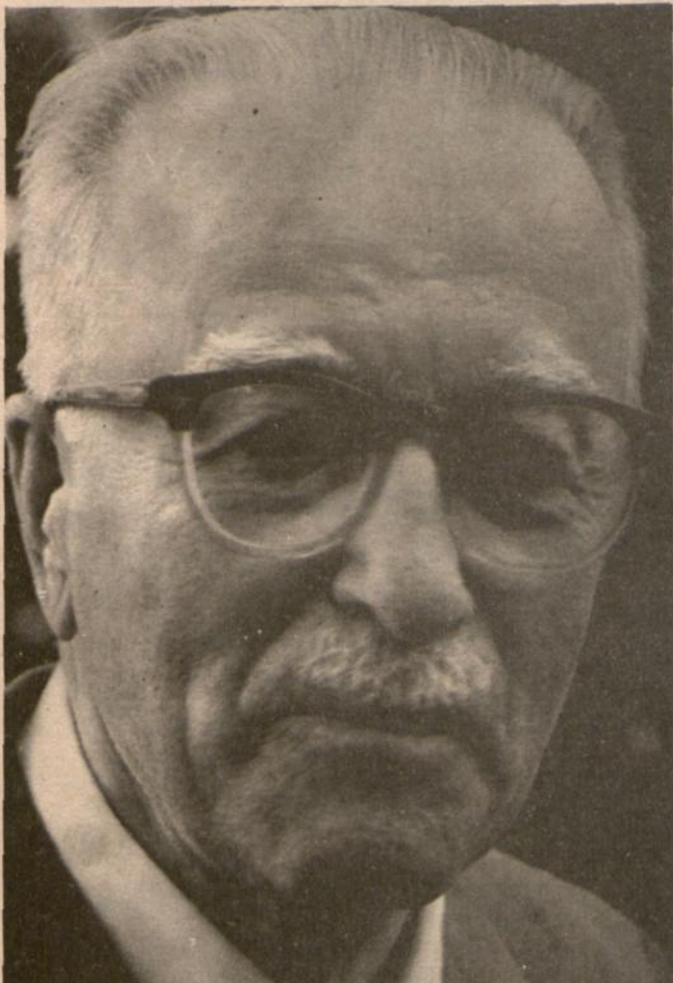
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Mirė prof. Ignas Končius

A.A. Prof. Ignas Končius. D. Peniko nuotrauka

Putname š.m. vasario 19 d. mirė a.a. prof. Ignas Končius, sulaukęs 88 metų amžiaus.

Velionis buvo gimęs 1886. VII.31 Purvaičių k., Žarėnų valsčiuje. 1903 m. baigė Palangos progimnaziją, o 1913 m. – fizikos-matematikos mokslus ir kurį laiką mokytos Palangoje, vėliau Estijoje ir Rusijoje. 1921 m. grįžo į Lietuvą. Buvo docentas Žemės ūkio akademijos Dotnuvoje, nuo 1926 m. Kau no universiteto docentas ir profesorius, 1939-1940 m. Vilniaus universiteto valdytojas.

Lietuviškoje veikloje bei kraštotyroje reiškėsi nuo jaunystės dienų. Tyrinėjo žemaičių kryžius, koplytėles, senus pastatus, buvo vienas iš Tėviškės muzie-

jaus Kaune sumanytojų ir kūrėjų. Kraštotyros klausimais parašė daugybę raštų.

1941 m. buvo bolševikų areštuotas, o karui prasidėjus išvežtas į Minską. Prie Červenės buvo drauge su kitais kaliniais šaudytas, bet išliko gyvas. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, dirbo lietuviškame švietimo ir labdaros darbe. Nuo 1949 m. persikėlė į Ameriką, ilgesnį laiką gyveno Bostone ir dirbo Tufts universiteto tyrimų laboratorijoje, kol išėjo pensijon.

Prof. Ignas Končius buvo uolus skautų organizacijos darbuotojas. Paskutiniu metu gyveno Vyskupo Matulaičio namuose Putname, Conn., kur ir mirė.

Chicago

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ SUSIRINKIMAS

LTN aštuntasis metinis narių susirinkimas, šaukiamas 1975 m. kovo 15 d. 5 val. p. p. nuosavuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje. Darbotvarkėje: LTN Tarybos ir valdybos pranešimai, 1974 m. apyskaita, diskusijos dėl veiklos, direktorių rinkimai ir kt.

Susirinkime balso teisę turi tik LTN nariai, įmokėję nemažiau \$100.00. Tačiau susirinkime dalyvauti ir savo pasiūlymus bei pastabas pareikšti, kviečiami visi lietuviai.

Susirinkimui pasibaigus,

7 val. vak. visi susirinkimo dalyviai ir svečiai maloniai kviečiami-os pasilikti šeimyniško pobūdžio vakarienei, kuri bus servuojama tose pat patalpose. Kviečia LTN valdyba.

• BIRUTEI PŪKELEVIČIŲTEI ĮTEIKS DIRVOS PREMIJĄ

Kovo 1 d. 7 v. v. Lietuvių Tautinių Namų salėje, 6422 So. Kedzie, Chicagoje, rengiamoje literatūrinėje valandėlėje Dirvos novelės konkursų mecenatas Simas Kašelionis įteiks rašytojai B. Pūkelevičiūtei premiją 500 dol. už jos novelę "Kaip Arvis išėjo į žmones".

Visuomenė maloniai kviečiama literatūrinėje valandėlėje dalyvauti.

Knyga apie lietuvių didvyriškumą

Lietuvių Skautų Sąjungos leidžiama Petro Jurgėlos knyga "Lietuviškoji skautija" jau baigiama spaustuveje rinkti. Bus didoka ir gausiai paveiksluota.

Knygoje pavaizduota lietuvių skautijos istorija, skautybės auklėtinių darbai ir pasireiškimai tautinėje ir kultūrinėje veikloje, mūsų laivyne, Lietuvos šaulių Sąjungoje, kariuomenėje ir jų nuopelnai Lietuvai įvairiausiose srityse. Atžymėti tokie skaučių vadovai Dominikas Kesiūnaitis ir Juzė Vaičiūnienės darbai, kurie dar nebuvo spaudoje minėti. Išvardinti išvežtieji į Sibirą ir į Vokietijos koncentracijos stovyklas; aprašyti darbai pagrindinio veikloje, 1941 m. sukilime ir jo organizavime, ginkluotose lietuvių pajėgose, kultūrinėse ir mokslo įstaigose, pagrindinio skautų organizacijose, partizanų kovose. Išvardinti nukankinti, pakarti ir sušaudyti kovotojai dėl Lietuvos laisvės, žuvę partizanų vadai. Pavaizduoti herojiški skaučių ir skautų žygiai. Keletas vyriausių partizanų vadų buvo skautai.

Tai visa yra kilnūs ir realūs idealizmo ir lietuviškojo patriotizmo pavyzdžiai mūsų jaunimui. Tai bus auklėjančio pobūdžio ir idealizmu uždeganti knyga.

Iš anksto užsiprenumeravusiam knyga kainuos 10 dol., vėliau bus brangesnė. Joje bus paskelbti garbės prenumeratoriai (aukoję 25 dol.), leidėjai (aukoję 50 dol.) ir mecenatai. Didesnė parama pagelbės knyga žymiai nupiginti, kad ją galėtų įsigyti lietuvių jaunimas ne tik abejose Amerikose, bet ir Europoje ir Australijoje.

Čekiuose ar piniginėse perlaidose įrašyti "Lietuviškoji skautija" ir siųsti Knygos Vajaus Komiteto išdėstui: J. Bružas, 2932-44 Beach Channel Dr., Far. Rockaway, N.Y., 11691.

V.S. Petras Jurgėla, kurio parašyta "Lietuvių Skautijos istorija" netrukus pasirodys knygų lentynose.

MIRĖ DALIA JUKNEVIČIŪTĖ

Praeitą antradienį, vasario 25 d. 1 v. ryto mirė aktorė-režisierė Dalia Juknevičiūtė-Mackuvienė-Simoliūnienė. Velionė buvo baigusi Chicago Art Institute ir Goodman Drama School. Kaip stipendiminkė iš Art Institute studijavo Paryžiuje. Savo visą gyvenimą buvo paskyrusi lietuvių teatrui. Laidojama šį šeštadienį, kovo 1 d. Chicagoje iš Mažeikos ir Evans laido tuvių koplyčios.

V. Maželio nuotrauka

SLA 6-to APSKRITIES JUBILIEJUS

Vasario mėn. 15 d. gražioje Tautiniuose Namuose Chicagoje įvyko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 6 Apskrities Banketas, atžymėjimui (šios apskrities) 50 metų veiklos.

Banketas įvyko Vasario 16 išvakarėse, tai tuo pačiu rengėjai paminėjo ir 57 metų sukaktį nuo paskelbimo Lietuvos, kaip laisvos ir nepriklausomos valstybės.

Žmonių prisirinko pilna salė. Bankete tarpe daugelio suaugusių dalyvavo ir gražaus jaunimo, mat, jie taip pat žinojo, kad po oficialaus minėjimo bus ir šokiai, grojant populiariam dr. Vytauto P. Dargio sūnaus Liūto orkestrui.

Vakariene – valgiai buvo tikrai karališkai prirengti ir tuo visi buvo patenkinti. Pavalgius ir išgėrus po taurę šampano, prabilo 6-tos apskrities pirmininkas Kazys Mačiukas. Pasveikinęs susirinkusius, pakvietė teisėją – Judge Alfonso F. Wells būti vakaro programos vedėju. Teisėjas Wells pirmiausiai publiką supažindino su sėdinčiais prie garbės stalo, o vėliau ir kitais veikėjais ir garbingais asmenimis atsilankiusiais į šį jubiliejinį banketą.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo SLA prezidentas Povilas P. Dargis. Jis savo išsamioje kalboje prisiminė pirmuosius 6-tos apskrities kūrėjus ir dabar apskričiai

Povilas P. Dargis, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas.

vadovaujančius asmenis, o taip pat nurodė pažymėto apskrities nuveiktus darbus

mūsų tautinėje ir kultūrinėje srityje.

SLA prezidentas Povilas P. Dargis antroje savo kalbos dalyje trumpais bruožais apibūdino pirmuosius kovotojus, savanorius-kūrėjus ir visus tuos, kurie visokeriopai rėmė ir aukojosi kovoje už tautos laisvę. Tarp ko kito jis priminė, kad čia Amerikoje SLA buvo pirmose gretose tų, kurie dirbo atstatant Lietuvos valstybę. Jis pakartotinai pareiškė, kad Lietuvai nuostojus nepriklausomybės su sivenijimas dar su didesniu pasiryžimu dirbs su visais tais, kurie dirba Lietuvos valstybės atstatymui. Prezidento P.P. Dargio kalba, keliais atvejais, buvo palydėta plojimu.

Bankete svečių tarpe matėsi Chicagoje gyvenančios SLA Pildomosios Tarybos narės: E. Mikužiūtė, C. Austin-Aukštikalnienė, Juzė Milleriūtė ir visa eilė apskrities ir kuopų veikėjų, kurių visų vardus būtų sunku išvardinti.

Bankete buvo pagerbta buvusi 6-tos apskrities pirmininkė Ona Biežienė ir dabartinis pirmininkas Kazys Mačiukas. Jiems abiem buvo įteiktos gražios dovanos.

Yra būtina pažymėti ir atiduoti pagarbą Vytautui Užniui, banketo rengimo komisijos pirmininkui, kurio didelė energija ir pasišventimu banketas vispusiškai pavyko.

(c)

EXPERIENCED AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATOR

Great opportunity to grow with an expanding manufacturer of precision drafting instruments. Must be capable of setting up and running small precision parts on three Brown & Sharpe CO. Automatics. ONLY experienced need apply.

Excellent working conditions, top pay, plus fringe benefits. Equal opportunity employer.

For interview phone Plant Manager, Mr. J. W. Zanis (201) 479-4128, or send resume to:

KOH-I-NOOR RAPIDOGRAPH, INC. BLOOMSBURY, N. J. 08804 (14-20)

JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS Experienced all-around machinist. Large work. Work from blueprints, sketches and verbal instructions. Excellent pay plus benefits. Night shift, part time or full. CITY MACHINE & MFG. CO. 5317 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 216-361-0168 (16-19)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED CINCINNATI CENTERLESS GRINDER OPERATOR Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Steady work. All fringe benefits. Factory located 40 miles west of Chicago. Apply call or write to Carl Masel ELGIN MACHINE WORKS 412 N. State St. Elgin, Ill. 60120 312-742-1720 (14-23)

WANTED 1ST CLASS SKILLED ELECTRIC MOTOR REPAIRMEN Skilled in all phases of electric motor repairing. Profit sharing, retirement program, hospitalization insurance. Relocation expenses allowed, stock participation available. HARRISON ELEC. INC. P. O. Box 531 Michigan City, Ind. 46360 (16-19)

VAKARAS SU RAŠYTOJA BIRUTE PŪKELEVIČIŪTE

DIRVOS novelės premijos įteikimas įvyks šį šeštadienį, kovo 1 d. 7 val. vak. Lietuvių Tautinių Namų salėje, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, Ill. Po programos bus kavutė.

Visa Chicago ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama šioje literatūrinėje vakaronėje dalyvauti.

Rengėjai

Juno Beach, Fla. mokiniai, vadovaujami R. Zotovienės, pašokę tautinius šokius Vasario 16 minėjime.

J. Garlos nuotrauka